

دانشگاه های مجازی در خدمت

توسعه آموزش عالی

تالیف:

زیبا لسانی دزکی
بی نظیر گنجی ارجنکی

انتشارات سحوران

۱۳۹۵

شابک	۹۷۸-۶۰۰-۳۸۳-۷۵۷-۷ :
شماره کتابشناسی ملی	۴۲۳۹۲۵۷ :
عنوان و نام پدیدآور	دانشگاه‌های مجازی در خدمت توسعه آموزش عالی/تالیف: زیبا سلطان‌ی دزکی، بی‌نظیر گنجی‌ارجنکی.
مشخصات نشر	تهران : سخنوران، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۱۳۶ ص.
موضوع	واقعیت مجازی در آموزش عالی
موضوع	Virtual reality in higher education
موضوع	آموزش عالی -- منابع شبکه کامپیوتری
موضوع	Education, Higher -- Computer network resources
موضوع	آموزش عالی -- اثر نوآوری
موضوع	Education, Higher-- Effect of technological innovations on
رده بندی کتب	۳۷۸ :
رده بندی کتب	LB۲۳۲۴/س۸۵۲ ۱۳۹۵
سرشناسه	حسانی دزکی، زیبا، ۱۳۶۰ -
شناسه افزوده	گنجی‌ارجنکی، بی‌نظیر، ۱۳۵۹ -
وضعیت فهرست نویسی	زیبا

کارگر شمالی، بعد از ادوارد برونس، شماره ۱۴۰۷، طبقه اول انتشارات

سخنوران تلفن: ۰۶-۷۶۱۰۶۶۱۳۶۱۶۶۱۹۳۶۱۹۳

www.sasna.ir - ۰۹۱۸۳۷۷۵۳۳۴

عنوان کتاب دانشگاه‌های مجازی در خدمت توسعه آموزش عالی
 مؤلف زیبا سلطان‌ی دزکی، بی‌نظیر گنجی‌ارجنکی
 صفحه آرا رضا کاوه
 طراح جلد رضا کاوه
 ناشر سخنوران
 شمارگان ۱۰۰۰ نسخه
 نوبت چاپ اول ۱۳۹۵
 قیمت ۱۱۷۰۰ تومان

ISBN: 978-600-383-757-7

فهرست

۱۱	پیشگفتار
۱۵	فصل اول: آموزش الکترونیک
۱۵	مقدمه
۱۶	تغییر چهره آموزش در جهان
۱۸	آموزش سنتی
۱۹	آموزش الکترونیکی
۱۹	تعریف آموزش الکترونیکی
۲۱	اهداف به کارگیری آموزش الکترونیکی
۲۳	آموزش مجازی و آموزش الکترونیکی
۲۴	آموزش مجازی و خلاقیت
۲۵	یادگیری خلاق
۲۸	برخی مفاهیم در آموزش الکترونیک
۳۱	فصل دوم: دانشگاه مجازی
۳۱	مقدمه
۳۲	اهداف آموزش عالی
۳۴	ساختار ظاهری و رسالت دانشگاه‌های عصر اطلاعات
۳۴	تقسیم بندی از لحاظ ساختار ظاهری
۳۵	تقسیم بندی از منظر رسالت
۳۶	دانشگاه یادگیرنده
۳۶	دانشگاه مجازی و انواع آن

۳۸	مقایسه دانشگاه مجازی و دانشگاه واقعی
۳۹	رویکرد هایی به دانشگاه مجازی
۴۲	نظر اعضای هیأت علمی دانشگاه در مورد دانشگاه های مجازی
۴۵	فصل سوم: توسعه آموزش عالی با رویکرد به آموزش های مجازی
۴۵	مقدمه
۴۶	موانع بازدارنده آموزش مجازی
۴۷	دورنمای ایده آل آموزش های مجازی
۴۷	دورنمای واقعی آموزش های مجازی
۴۸	سیستم مدیریت یادگیری
۵۱	چالش های پیش رو
۵۲	تدوین خط مشی توسعه آموزش های مجازی
۵۲	رعایت استانداردهای پیشین از دانشجویان
۵۴	برنامه ریزی برای تامین منابع مورد نیاز
۵۵	تجارب دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۵۶	تدوین خط مشی
۵۷	ایجاد زیر ساخت ها
۵۸	تامین منابع مالی
۵۹	انتخاب دوره های مجازی
۵۹	تولید دروس مجازی
۶۰	تدوین آئین نامه پشتیبانی
۶۳	فصل چهارم: ارزیابی دانشگاه مجازی
۶۵	ارزش های علمی در دانشگاه مجازی
۶۵	انتقال ارزش های علمی و فضای مجازی
۶۷	انتقال ارزش های علمی و آزادی
۷۱	انتقال ارزش های اجتماعی
۷۲	مساوات و نابرابری در دانشگاه مجازی
۷۵	جمع بندی
۷۷	فصل پنجم: مهارت های تدریس در دانشگاه مجازی
۷۷	مقدمه
۷۸	مبانی نظری

۸۰		مراحل الگوی تدریس مجازی سالمین
۸۴		کارکرد کلی
۸۷		ویژگی‌های استاد موفق از دید دانشجویان دانشگاه‌های ارائه دهنده آموزش مجازی
۸۸		ابعاد گوناگون دانش پژوهی
۹۰		نقش دانشجو در معرفی استاد موفق دانشگاه‌های مجازی
۹۳		سخن پایانی
۹۵		فصل ششم: تکنولوژی مورد استفاده در آموزش از راه دور
۹۶		نمونه ای یک دانشگاه مجازی
۹۷		مدل دانشگاه مجازی و معماری آن
۹۹		مازول‌ها کنترل و سرویس دهنده
۱۰۰		ابزار گپ
۱۰۱		ابزار اجرایی گپ
۱۰۲		ابزار تخته سفید
۱۰۳		مفهوم تخته سفید
۱۰۸		اجزاء یک محیط آموزشی مجازی
۱۰۸		صفحه اصلی
۱۰۹		ثبت نام
۱۱۰		پرونده دانش آموزان
۱۱۱		پرونده مدرسان
۱۱۲		کاتالوگ دوره
۱۱۳		تابلو اعلانات
۱۱۳		قسمت گپ
۱۱۴		پست الکترونیکی
۱۱۵		کتابخانه
۱۱۶		درس‌های قبلی
۱۱۶		امتحان
۱۱۷		مشاوره
۱۱۷		گواهینامه
۱۱۸		کلاس درس
۱۱۸		ایجاد یک محیط اشتراکی

۱۳۰	ارائه
۱۳۱	ویدئو
۱۳۱	صدا
۱۳۱	پرسش و پاسخ
۱۳۲	Agenda
۱۳۲	کنترل
۱۳۵	فصل هفتم: جمع بندی و نتیجه گیری
۱۳۹	منابع

www.ketab.ir

پیشگفتار

امروز تولید اطلاعات چند رسانه ای به صورت الکترونیک ارسال آنها به روی شبکه جهانی اینترنت امری نسبتاً آسان و کم هزینه می باشد. در حقیقت این گونه به نظر می رسد که هر کاربر اینترنت می تواند به صورت بالقوه وبدون محدودیت های زمانی و مدی، در نقش یک معلم به دیگر کاربران خدمات آموزشی گوناگون را ارائه دهد.

البته طرح آموزش از راه دور، ایده جدیدی نیست و تاریخچه آن به تیر قرن گذشته باز می گردد، لکن با رشد فزاینده شبکه جهانی اینترنت وبستر مخابراتی و اطلاعاتی قابل دسترس، امکان پیاده سازی و ارائه خدمات متعامل به صورت گسترده ای در اختیار موسسات خصوصی ودولتی قرار گرفته است. بدین علت بسیاری از این موسسات در پی بهره جویی از بازار جذابی بنام دانشگاه مجازی می باشند.

یک نگاه ساده لوحانه به امکانات موجود این فکر را در اذهان عموم تداعی می کند که با کمک فناوری های ICT، جهان می تواند به زودی مسائل آموزشی خود را در تمامی سطوح حل کرده

و آموزش‌های ابتدایی، آموزش‌های فنی و حرفه ای و عالی را به سادگی با هزینه ای اندک در اختیار عموم مردم قرار دهد و معضل محرومیت از یادگیری را حل نماید.

هر چند باید اذعان داشت که فناوری‌های نوین سخت افزاری و نرم افزاری موجود می‌تواند تا حدود زیادی در بکار گیری فنون جدید یادگیری مانند تعامل میان معلم و متعلم بسیار مفید و کارا باشد. ولی اینگونه فناوری‌ها در قالب معماری‌های نوین نرم افزاری و سخت افزاری، فقط به منزله‌ی ابزاری جهت تسهیل آموزش می‌باشند. فرایند آموزش دارای بخش‌های مهم تری مانند نحوه‌ی تعامل بین معلم و متعلم، شیوه‌های همکاری، نحوه ارائه مطالب، کتابهای پویا، آزمون و ارزیابی، نحوه ارائه تمرین، سطح بندی و زمان بندی درس‌ها و بسیاری از مسائل آموزشی - روانی است که باید در یک آموزش موزون و کارا، به صورت مستقیم یا مجازی در نظر گرفته شود. علاوه بر این نباید تاثیر شرایط فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی یک جامعه بر فرایند آموزش و یادگیری غافل بود. با توجه به اهمیت موضوع یادگیری، این کتاب در تلاش هستند مفاهیم مربوط به دانشگاه مجازی و ابزارهای مورد استفاده آن را در قالب کتاب حاضر به مخاطبین معرفی کنند.

این کتاب در هفت فصل سازماندهی شده است که به شرح ذیل می‌باشند:

فصل اول: آموزش الکترونیک

فصل دوم: دانشگاه مجازی

فصل سوم: توسعه آموزش عالی با رویکرد به آموزش‌های دور

فصل چهارم: ارزیابی دانشگاه مجازی

فصل پنجم: مهارت‌های تدریس در دانشگاه مجازی

فصل ششم: تکنولوژی مورد استفاده در آموزش از راه دور

فصل هفتم: جمع بندی و نتیجه گیری

در این جا لازم می‌دانیم از تمام افرادی که در جمع آوری این کتاب ما را یاری نموده‌اند تشکر و قدردانی نماییم. مانند هر اثر دیگری، این کتاب نیز خالی از اشکال نمی‌باشد، لذا از همه پژوهشگران و استادان گرانقدر انتظار می‌رود که با ارسال نقطه نظرات و پیشنهادات خویش ما را راهنمون سازند.

بی صبرانه منتظر نظرات، انتقادات و پیشنهادات شما هستیم.

پست الکترونیکی انعکاس نظرات :

bganji78@gmail.com

soltani1011@yahoo.com

www.ketab.ir